

'păr (la porc)', [vól's] — 'păr (la alte animale)', [kapýtъ] — 'copită (de cal)', [nayá] — 'picior'; [žyvót], [púzъ], [br'úxъ] — 'abdomen, burtă (la animale)'; [xr'e'b'ót] — 'coloana vertebrală' (v. rus. позвоночник, хребет -pop.), [k'ezýk] — 'limbă', [yubá, — y'bză], — e, [nózdr'ъ] — 'nară' (v. rus. ноздря sg., accentul trece de pe ultima pe prima silabă¹), [ryľъ] — 'rít (la porc)', [rot] — 'bot (la vacă, cal)', [króu] — 'sînge', [žolč'] — 'fiere', [p'ečónkъ] — 'ficat'; [l'óxkyň] — 'plămîni', [k'išmaný] — 'intestine'. Ultima denumire pare a fi specifică graiului. La Dal' și P. ea nu figurează; H. dă pentru intestine denumirea cunoscută și rusei — *кишка* (242), [ylas, — zy] — 'ochi', [rox] — 'corn', [lys'ínz] — 'semn alb în frunte la cal, stelută' (același sens notat la Dal', II 276, având accentuată prima silabă).

Am înregistrat și cîteva verbe: [žuiót'] — 'rumegă (se spune doar despre vacă)'; [vóiót'] — 'urlă', [lájet'] — 'latră', [xarc'ít'] — 'mîrfie (despre cîine)'; [m'aúkъjьt'] — 'miaună', [r'e'v'ót'] — 'muge (vaca)'; [l'erz'ot'] — 'nechează fon. cunoscută pentru limba ucr. cu i prot.); [vzdóx] — 'a pierit (despre acă)'.

II. CUVINTE REFERITOARE LA REGNUL VEGETAL

Denumirile referitoare la regnul vegetal: livadă, grădină de legume, flori, cît și unii termeni din agricultură vor fi analizați în cadrul unei singure categorii². Numărul cuvintelor ce aparțin acestei categorii este redus, dat fiind specificul teritoriului. Locuitorii se bucură de puțin teren arabil, majoritatea spațiului e ocupată de apă. Satul este așezat pe un grind și foarte aproape trece vechiul braț al Dunării.

În majoritatea cazurilor locul de lingă casă, redus ca întindere, este folosit atât pentru grădina de zarzavat și pentru cîțiva pomi fructiferi foarte răspîndiți aici ca gutuiul, caisul, mărul, cît și pentru flori.

Am reținut ca deosebit de prețioase pentru istoria graiului două denumiri din domeniul agriculturii și anume verbul [arát'] (III sing. [ar'ót']) pentru 'a ara' și substantivul [pluy] (-x?) — plug — ca denumiri care s-au păstrat în grai din cele mai vechi timpuri, cînd vorbitorii, înainte de așezarea în aceste locuri, se ocupau, probabil, mai intens cu agricultura. În genere, uneltele agricole lipsesc, cu atît mai mult mijloacele mecanizate, moderne, foarte cunoscute în alte regiuni ale țării și chiar în alte raioane ale acestei regiuni. Excepție fac doar cele mai necesare ca [lařátъ] — 'lopata', [vъraná] — 'grapă', [s'erp], [v'ěýlkъ], [yrábl'i].

Obișnuite sunt denumirile [kamýš] — 'stuf', [pařušá] — 'porumb'; [žýtъ], secără'; grîul de toamnă păstrează vechea denumire [azímkъ] (fem.) (v. rus. озимь, исл. озимина), care nu mai poate fi considerată ca derivat în absența cuvîntului [ózim'] (v. rus. ручка), deci ca diminutiv. Denumirea nu figurează la Dal' în această formă. Deși grîul se cultivă în cantități reduse și piinea și făina sunt procurate de la magazinul alimentar din sat în orice perioadă a anului, denumirea amintită este cunoscută bine și de copii.

¹ Accentul va fi studiat într-un paragraf separat în cadrul foneticii graiului. Menționăm că graiul oferă numeroase exemple de schimbare a accentului. Are loc schimbarea în ambele direcții: de la început către sfîrșit și invers.

² Flora deltei urmează a fi cercetată separat.